

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା-ଗ୍ରାମୀଣ (PMAY-G)

- ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା- ଗ୍ରାମୀଣ (PMAY-G) ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରମୁଖ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟୋଜିତ ଯୋଜନା, ଯାହାକି ଗ୍ରାମୀଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ନିରାଶ୍ରୟ କିମ୍ବା କଜା ବା ଜରଜିର୍ଣ୍ଣ ଘରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଯୋଗ୍ୟ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନଜନକ ଜୀବନ ଧାରଣ ପାଇଁ ପଙ୍କା ଘର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । “ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପଙ୍କାଘର” ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଏହି ଯୋଜନା ରୂପାୟଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହା ଅଧୀନରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଗରିବ ପରିବାରମାନଙ୍କୁ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ସହିତ ଘର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ। ଏହି ଯୋଜନା ୧ ଏପ୍ରିଲ ୨୦୧୬ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଛି ।
- ଏହି ଯୋଜନାରେ ଘରର ସର୍ବନିମ୍ନ ଆକାର ୨୫ ବର୍ଗମିଟର ଆୟତନ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ରୋଷେଇ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ରହିଥାଏ। ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସମତଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ୧ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଓ ପାହାଡ଼ିଆ ରାଜ୍ୟ ତଥା ଉତ୍ତର-ପୂର୍ବ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ୧ ଲକ୍ଷ ୩୦ ହଜାର ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସହାୟତା ରାଶି ଦିଆଯାଏ। ଏହା ସହିତ ଶୌଚାଳୟ ପାଇଁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଭରତ ମିଶନ-ଗ୍ରାମୀଣ (SBM-G) ଅଧୀନରେ ୧୨,୦୦୦/- ଟଙ୍କାର ସହାୟତା, MGNREGS ଅଧୀନରେ ୯୦/୯୫ ଦିନ ଶ୍ରମ ସହାୟତା ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ ସମନ୍ୱୟରେ ଦିଆଯାଏ ।
- ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ, ଏହି ଯୋଜନାରେ ଗୃହ ମଞ୍ଜୁର ସମୟରେ ପ୍ରଥମ କିସ୍ତିରେ ୪୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ଛାତ ପତନ ପହଞ୍ଚିଲେ ଦ୍ୱିତୀୟ କିସ୍ତିରେ ୬୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବା ପରେ ତୃତୀୟ କିସ୍ତିରେ ୧୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା, ଏହିପରି ସର୍ବମୋଟ ୧ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି ।
- ଏହି ଯୋଜନାର ମୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣତଃ ୬୦:୪୦ ଅନୁପାତରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଏ, ତେବେ କେତେକ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହା ୯୦:୧୦ ରହେ। ଅନ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ୧୦୦% ଅର୍ଥ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ବହନ କରନ୍ତି। ସମଗ୍ର ଅର୍ଥର ୨% ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ

ରଖାଯାଇଥାଏ, ଯାହା ଯୋଜନାର ପରିଚାଳନା, ନିରୀକ୍ଷଣ, ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ, IEC କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟୟ କରାଯାଏ।

- ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଗୃହସ୍ଥୀନ କିମ୍ବା ଦୁଇ କିମ୍ବା ଦୁଇରୁ କମ କୋଠରୀବିଶିଷ୍ଟ କଳା ଘରେ ରହୁଥିବା ପରିବାର, ଯିଏକି ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସରକାରୀ ଯୋଜନାରେ ଘର ପାଇ ନ ଥିବେ ଓ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା-ଗ୍ରାମୀଣର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁଯାୟୀ ଅଯୋଗ୍ୟ ନ ଥିବେ, ସେହି ପରିବାରଙ୍କୁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ଗୃହ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା-ଗ୍ରାମୀଣର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟତା ମାନଦଣ୍ଡର ତାଲିକା ‘ପରିଶିଷ୍ଟ-କ’ ରେ ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି ।
- ଆଶ୍ରୟକ୍ଷମ ନଥିବା ପରିବାର, ନିଃସହାୟ / ଦାନରେ ବଞ୍ଚିବା ପରିବାର, ହାତରେ ସଫା କରୁଥିବା ସଫାକାରୀ, ଆଦିମ ଆଦିବାସୀ ଗୋଷ୍ଠୀ, ଆଇନଗତ ଭାବରେ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ଗୋଟି ଶ୍ରମିକ ମାନଙ୍କୁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ସ୍ୱୟଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତିକରଣ କରାଯାଇପାରେ ।
- ସାମାଜିକ, ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ଜାତି ଜନଗଣନା- ୨୦୧୧ (SECC-2011) ଓ ଆଞ୍ଚଳିକ ୨୦୧୮ ସର୍ବେ ଆଧାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ତଥା ଗ୍ରାମ ସଭା ଦ୍ୱାରା ସତ୍ୟାପନ ହେଇଥିବା ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଭିତ୍ତିକ ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ତାଲିକା (PWL) ରୁ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗୃହ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥାଏ ।
- ଏହି ଯୋଜନାର ସ୍ଥାୟୀ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ତାଲିକାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିବା ଯୋଗ୍ୟ ଭୂମିସ୍ଥାନ ପରିବାରଙ୍କୁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ନିମନ୍ତେ ଜାଗା ପ୍ରଦାନ କରି ଗୃହ ମଞ୍ଜୁର କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।
- ଏହି ଯୋଜନାରେ ପରିବାରର ମହିଳାଙ୍କ ନାମରେ କିମ୍ବା ସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନାମରେ ମିଳିତ ଭାବରେ ଗୃହ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥାଏ। ଏହି ଯୋଜନାରେ ହିତାଧିକାରୀ ନିଜେ ନିଜର ଗୃହ ନିର୍ମାଣ କରିଥାନ୍ତି । ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସହାୟତା ରାଶି, ଘର ନିର୍ମାଣର ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଅନୁଯାୟୀ କିନ୍ତୁ DBT ମାଧ୍ୟମରେ ସିଧାସଳଖ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାକୁ

ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଗୃହ ମଞ୍ଚର ହେବାର ଏକ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଉଚିତ ।

- ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଘର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରାୟୋଗିକ ସହାୟତା ଯୋଗାଇବା ଏହି ଯୋଜନାର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ । ଏଥିରେ ଘର ଡିଜାଇନ୍, ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ, ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ମିସ୍ତ୍ରୀ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଏ ।
- Rural Mason Training (RMT) ମାଧ୍ୟମରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଇଟ୍ଟୁକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ବିଷୟରେ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ ଓ ସର୍ଟିଫିକେସନ୍ ଦିଆଯାଏ, ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା- ଗ୍ରାମୀଣ ର ହିତାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଗୃହ ନିର୍ମାଣରେ ସହାୟତା କରିପାରିବେ ।
- ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଜାତୀୟ, ରାଜ୍ୟ, ଜିଲ୍ଲା ଓ ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ସୁସଂଗଠିତ ପ୍ରଶାଳନା ମାଧ୍ୟମରେ କରାଯାଏ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ, ଜିଲ୍ଲା ଓ ବ୍ଲକ୍ ସ୍ତରରେ Programme Management Units (PMU) ମାନେ ପ୍ରାୟୋଗିକ ଓ ପ୍ରଶାସନିକ ସହାୟତା ଯୋଗାନ୍ତି । ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂଗଠନ ମାନେ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ସଚେତନତା ଓ ନିରୀକ୍ଷଣରେ ଭୂମିକା ନିଭାନ୍ତି ।
- ଅନ୍ୟ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ସହ ସମନ୍ୱୟ (Convergence) ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଯୋଜନାର ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଶୌଚାଳୟ (SBM-G), ପାନୀୟ ଜଳ (JJM), ବିଦ୍ୟୁତ୍, LPG (PMUY) ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୌଳିକ ସୁବିଧା ଯୋଗାଯାଏ ।
- ଏହି ଯୋଜନା AwaasSoft ଓ AwaasApp ଭଳି ଡିଜିଟାଲ୍ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିଚାଳିତ ଓ ନିରୀକ୍ଷଣ କରାଯାଏ । Area Officer ମୋବାଇ ଆପ୍ଲିକେସନ, NLM, DISHA କମିଟି, Social Audit, Internal ଅଡିଟ ଓ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିରୀକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଯୋଜନାର ପ୍ରଗତି ଅନୁସରଣ କରାଯାଏ କରନ୍ତି । ଅଡିଟ୍ ଓ ସମୀକ୍ଷା ମାଧ୍ୟମରେ ଧନ ବ୍ୟବହାରର ସଠିକତା ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଏ ।

- ଅଭିଯୋଗ ନିବାରଣ ପ୍ରଣାଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ହିତାଧିକାରୀମାନେ ଅନଲାଇନ୍ କିମ୍ବା ଅଫଲାଇନ୍ ଭାବେ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ସମାଧାନ କରାଯାଏ।
- ଜାତୀୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ଯୋଜନାରେ ବର୍ଗୀକୃତ ପ୍ରାକୃତିକ ବିପଦ - ବନ୍ୟା, ଭୂମିକମ୍ପ, ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ ତଥା ଆଇନ ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳା ସମସ୍ୟା କାରଣରୁ ଘର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ/ ଆଂଶିକ ଭାବରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବାସ/ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ; ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସୀମା ସମସ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର, "ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାରମ୍ପରିକ ବନବାସୀ (ବନ ଅଧିକାରର ସ୍ୱୀକୃତି) ଆଇନ, 2006" କିମ୍ବା ଏହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଶୋଧନ ଅନୁଯାୟୀ ସୂଚିତ ପରିବାର, ସିଲିକୋସିସ୍, ଆଜବେଷ୍ଟୋସିସ୍, ଇତ୍ୟାଦି ବୃତ୍ତିଗତ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ପରିବାର ତଥା କୀଟନାଶକର ଅତ୍ୟଧିକ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ କିମ୍ବା "କଳା-ଆଜର" ଭଳି ମହାମାରୀ ରୋଗରେ ପ୍ରଭାବିତ ପରିବାର, ବିଶେଷକରି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଜନଜାତି ଗୋଷ୍ଠୀ (PVTG) ପରିବାର; ଆତ୍ମସମର୍ପଣକାରୀ ଆତଙ୍କବାଦୀଙ୍କ ପରିବାର ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କୁ ଗୃହ ମଞ୍ଚୁର କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଯୋଜନାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ ମଞ୍ଚୁର କରାଯାଇପାରେ ।
- ଗ୍ରୀନ୍ PMAY-G ଅଧୀନରେ ପରିବେଶବନ୍ଧୁ ଓ ସୁସ୍ଥିର ଘର ନିର୍ମାଣକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଏ। ସ୍ଥାନୀୟ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର, ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚୟ, ବର୍ଷାଜଳ ସଂଗ୍ରହ ଇତ୍ୟାଦି ଏଥିରେ ସମ୍ମିଳିତ।
- ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆବାସ ଯୋଜନା-ଗ୍ରାମୀଣର ମାର୍ଗଦର୍ଶୀକା ତଥା AwaasSoft ୱେବ ସାଇଟ ଅନୁସରଣ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ବହିଷ୍କାର ପ୍ରକ୍ରିୟା

ପଦକ୍ଷେପ ୧: ପଞ୍ଜା ଘର ବାଦ ଦେବା- ପଞ୍ଜା ଛାଡ ଏବଂ/ଅଥବା ପଞ୍ଜା କାନ୍ଥ ଥିବା ଘରେ ରହୁଥିବା ସମସ୍ତ ପରିବାର ଏବଂ ୨ ରୁ ଅଧିକ କୋଠରୀ ଥିବା ଘରେ ରହୁଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଉଛି ।

ପଦକ୍ଷେପ ୨: ସ୍ୱୟଂ ବହିଷ୍କରଣ- ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିବାର ତାଲିକାରୁ, ନିମ୍ନରେ ତାଲିକାଭୁକ୍ତ ୧୦ ଟି ଅଯୋଗ୍ୟ ମାନଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରୁ ଯେକୌଣସି ଗୋଟିଏ ପୂରଣ କରୁଥିବା ପରିବାର ସ୍ୱୟଂ ଭାବରେ ବାଦ ହୋଇଯିବେ:-

୧. ଯନ୍ତ୍ରଚାଳିତ ଡିଜି/ଚାରିଚକିଆ ଯାନ ଥିବା ପରିବାର
୨. ଯାନ୍ତ୍ରିକୀକୃତ ଡିଜି/ଚାରି ଚକିଆ କୃଷି ଉପକରଣ ଥିବା ପରିବାର
୩. ୫୦,୦୦୦ ଟଙ୍କା କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ କ୍ରେଡିଟ୍ ସୀମା ସହିତ କିଷାନ କ୍ରେଡିଟ୍ କାର୍ଡ ଥିବା ପରିବାର
୪. ପରିବାରର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଥିବା ପରିବାର
୫. ସରକାରଙ୍କ ପାଖରେ ପଞ୍ଜିକୃତ ଅଣ-କୃଷି ଉଦ୍ୟୋଗ ଥିବା ପରିବାର
୬. ପରିବାରର ଯେକୌଣସି ସଦସ୍ୟ ଯିଏ ମାସିକ ୧୫,୦୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ରୋଜଗାର କରନ୍ତି
୭. ଆୟକର ଦେଉଥିବା ପରିବାର
୮. ବୃତ୍ତିଗତ ଟିକସ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ପରିବାର
୯. ୨.୫ ଏକର କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଜଳସେଚିତ ଜମିର ମାଲିକାନା ଥିବା ପରିବାର
୧୦. ୫ ଏକର କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଜଳସେଚିତ ଜମିର ମାଲିକାନା ଥିବା ପରିବାର